

Sprawozdanie

komisji administracyjnej o administracji krajowego funduszu pożyczkowego i krajowego funduszu byłego galic. korpusu ochotników, na budowę koszar i szpitali dla wojska za czas od 1. grudnia 1894, do 30. listopada 1895.

Wysoki Sejmie!

Celem wprowadzenia w wykonanie postanowienia §. 23. ustawy kwaterunkowej z dnia 11. czerwca 1879 l. 93. Dz. u. p. iż stały kwaterunek wojska jest ciężarem poszczególnych krajów koronnych, uchwalił Wysoki Sejm dnia 21. października 1881 przeznaczać co rocznie kwotę 60.000 zł w. a. na zaliczki bezprocentowe w 12 latach zwrotne dla gmin i osób prywatnych na cele budowy koszar.

Gdy kwota ta okazała się niewystarczającą, podwyższył ją Wysoki Sejm uchwałą z dnia 27. września 1883 na 120.000 zł. rocznie, a gdy i te fundusze nie wystarczały na zaspokojenie potrzeby, uchwalił Wysoki Sejm dnia 11. stycznia 1888 utworzenie funduszu pożyczkowego na budowy koszar dla wojska w wysokości jednego miliona zł. w. a.

Fundusz ten zwany koszarowym, powiększony został uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 5. kwietnia 1892 o 200.000 zł. w. a., upoważniającą Wydział krajowy, aby w wypadkach zasługujących na uwzględnienie zezwalał pojedynczym gminom na spłatę pożyczek w przeciągu 20 lat, a uchwałą z dnia 24. września 1892 o dalszych 80.000 zł. w. a.

Po tak znacznych, z dotkliwą ujmą dla innych potrzeb kraju ofiarach, spodziewać się należało słusznie, iż kraj od dalszych ofiar na cele kwaterunku wojska będzie uwolniony, że c. k. Skarb udzieli odpowiedni zasiłek dla gmin względnie dla kraju na budowę koszar, o który Wysoki Sejm kilkakrotnie się dopominał.

Nadzieja ta zawiodła, wszelkie rokowania Wydziału krajowego o udzielenie zasiłku z c. k. Skarbu dla gmin, a względnie dla kraju na budowy koszar były bezowocne, udzielona bowiem gminie miasta Brody bezprocentowa pożyczka 350.000 zł. jako odszkodowanie tej gminy za zniesienie wolnego okręgu cłowego, nie powinna i nie może być uważana jako zasiłek dla kraju — nie wchodzi więc w rachubę.

Zamiast udzielenia zasiłku zawiadomił c. k. Rząd odezwą z dnia 26. stycznia 1895 l. 7.071 Wydział krajowy, że zupełnie niezawisłe od zgłoszonych do tego czasu, wpłyną nowe żądania o przyznanie dalszych znaczniejszych bezprocentowych pożyczek celem umożliwienia gminom pobudowania już w r. 1895 normalnych koszar dla wojska.

Wskutek tej odezwy i dodatkowego sprawozdania Wydziału krajowego powziął Wysoki Sejm w dniu 8. lutego 1895 uchwały następujące:

1 Sprawozdanie Wydziału krajowego o zarządzie funduszem pożyczkowym na budowy koszar dla wojska za czas od 1. stycznia do 30. listopada 1894 przyjmuje do wiadomości.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy, ażeby:

a) w razie koniecznej potrzeby i braku zasobów w krajowym funduszu pożyczkowym na budowy koszar dla wojska, wydawał gminom a ewentualnie i prywatnym przedsiębiorcom za dostatecznym zabezpieczeniem na budowę tych koszar promesy na pożyczki płatne z pomienionego funduszu w latach późniejszych;

b) pożyczki, które zrealizowane będą w drodze eskontu promes wymienionych wyżej ad a), w razie potrzeby poręczał imieniem kraju Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim;

c) odsetki, jakie wskutek zeskontowania wymienionych wyżej ad a), promes Wydziału krajowego opłacane będą, pokrywał z krajowego funduszu pożyczkowego na budowę koszar dla wojska, a jako dotacją tego funduszu wstawiał odpowiednie kwoty odsetek do corocznego budżetu funduszu krajowego;

3. Sejm poleca ponownie Wydziałowi krajowemu, ażeby przeprowadził rokowania z c. k. Rządem w celu uzyskania zasiłku z c. k. Skarbu dla gmin a względnie dla kraju na budowę koszar.

4. Petycyę gminy m. Lwowa l. s. 588 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Uchwały powyższe ust. 2. lit. b) i c), odnoszące się do ewentualnej poręki kraju dla promes, eskontować się mających na koszt funduszu krajowego i pokrywania z funduszu krajowego odsetek od eskontowanych promes zostały Najwyższem postanowieniem z dnia 25. września 1895 sankeyonowane.

Obecny stan rzeczy przedstawia Wydział krajowy jak następuje:

I. podług zamknięcia rachunków za rok 1894 wynosił majątek krajowego funduszu pożyczkowego na budowę koszar dla wojska w należnościach od gmin

zapas kasowy	1,270.042 zł. 19 ct.
	61.731 „ 97 „
razem	1,331.774 zł. 16 ct.

fundusz zaś byłego galicyj. korpusu ochotników z r. 1859 przeznaczony na budowę koszar i szpitali dla wojska: affektami . . . 51.782 zł. 93 ct.
gotówką 870 „ 13½ „

razem	52 653 zł. 06½ ct.
-----------------	--------------------

w obydwu funduszach była łączna kwota	1,384.427 zł. 22½ ct.
---	-----------------------

W ciągu roku 1895, a mianowicie do 30. listopada wypłacono gminom na budowę koszar:

a) z krajowego funduszu pożyczkowego:

1. Czortków resztę	48.000 zł.
2. Kołomyja resztę	9.326 „
3. Rzeszów na rachunek przyrzeczonych 100.000 zł.	87.000 „
4. Trembowla	5.000 „

b) z kraj. funduszu byłego galic. korpusu ochotników:

5. Trembowla na rachunek przyrzeczonych do LWkr. 39.136/895 50.000 zł.	30.000 „
wypłacono więc razem	179.326 zł.

który to wydatek pokryty został własnymi środkami tych obydwu funduszków krajowych.

Przyznane w czasie do 30. listopada 1895, a dotąd niepodjęte pożyczki:

a) z krajowego funduszu pożyczkowego:	
1. Brzeżany LW. 12.278/895	17.000 zł.
2. Kołomyja LW. 34.824/894	190.000 „
3. Nowy Sącz LW. 17.392/892	30.000 „
4. Przemyśl LW. 19.882/892	100.000 „
5. Przeworsk LW. 16.898/895	94.000 „
6. a) Rzeszów LW. 25.492/894	13.000 „
6. b) Rzeszów LW. 32.120/894	150.000 „
7. Stanisławów LW. 33.556/894	40.000 „
8. Tarnów LW. 8.601/893	50.000 „
9. Trembowła LW. 33.852 i 55.348/895	19.000 „
10. Złoczów LW. 15.520/895 i 72.276/895	130.000 „
11. Żółkiew LW. 28.033/893	150.000 „
b) z kraj. funduszu byłego galic. korpusu ochotników:	
12. Żółkiew LW. 39.136/94	20.000 „
wynoszą razem	1,003.000 zł.

Z tych przyznaczonych pożyczek przypadną do wypłaty w r. 1896 siedm powyżej w poz. 1., 6. a), 8, 9., 10., 11. i 12, wyszczególnionych w łącznej kwocie 279.000 zł.

a) ponieważ spodziewane dochody w r. 1896 składające się:

ze zwrotów rat pożyczkowych około	115.000 zł.
z odsetek zwłoki	1.600 „
z reszty kasowej z r. 1895 i odsetek z lokacyi funduszków około	24.100 „
i z zapasu kraj. funduszu byłego korpusu ochotników	27.100 „
wynosić będą razem około	167.800 zł.

przeto zabraknie do pokrycia powyższych wypłat około 110.000 zł. do 111.000 zł., które Wydział krajowy zamierza pokryć chwilowo i warunkowo przez zaciągnięcie 4 procentowej pożyczki w 1½ milionowym funduszu przeznaczonym na budowę koszar krajowych, o którym poniżej będzie mowa.

Zaznaczyć na tem miejscu należy, że Wydział krajowy w sprawozdaniu zeszlęcownem podał spodziewany na rok 1896 niedobór funduszków na budowę koszar dla wojska tylko w wysokości około 29.000 zł. w. a.

Różnica wynosząca około 81.000 do 82.000 zł. znajduje tłumaczenie w tem, iż Wydział krajowy zniewolony interwencją władz wojskowych i c. k. Namiestnictwa przyznać musiał Feiwlowi Rohatynowi na budowę koszar normalnych w Złoczowie pożyczkę bezprocentową w kwocie 130.000 zł. za hipotecznem zabezpieczeniem na pierwszym miejscu na budujących się koszarach i z zastrzeżeniem ściągania rat pożyczki bezpośrednio z czynszu, który Rohatyn pobierać będzie od władzy wojskowej za najem tych koszar; dalej, że nagląca potrzeba kredytu dla gminy Brzeżany 17.000 zł. i dla gminy Trembowła 19.000 zł. dopiero w r. 1895 podana została do wiadomości Wydziału krajowego nareszcie, że gmina Tarnów nie podniosła płatnych w r. 1895 50.000 zł., które zatem w r. 1896 przypadną do wypłaty.

W obec tego stanu rzeczy i jeżeli nie nadejdą nowe wymagania i nie spodziewane nowe wypłaty, przypadną w roku 1897 do wypłacenia następujące kwoty:

1. wzrot 1½ milionowemu funduszowi budowy koszar krajowych w kwocie	110.000 zł.
2. gminie Kołomyja	190.000 „
3. gminie Rzeszów	150.000 „
4. gminie Stanisławów	40.000 „
5. gminie Żółkiew druga rata	30.000 „
razem	<u>520.000 zł.</u>

na które to wypłaty będzie do dyspozycji tylko dochód ze zwrotów pożyczek około 120.000 „
zabrakłaby więc kwota 400.000 zł.

która zdaniem Wydziału krajowego pokrytą być może dalszą dotacją funduszu koszarowego z funduszu krajowego, wstawieniem jej na r. 1897 do preliminarza, lub też zaciągnięciem na ten cel osobnej pożyczki; co do którego to pokrycia Wydział krajowy zamierza przedstawić Wysokiemu Sejmowi odpowiedni wniosek w roku przysłym.

Gminie Żółkiew przypadną do wypłaty w latach 1898, 1899 i 1900 kwoty po 30.000 zł w. a. na uzupełnienie pożyczki przyznanej 150.000 zł.

Co do gminy Przeworsk zauważyć należy, iż tejeż przyznana została na mocy uchwały Wysokiego Sejmu promesa na 94.000 zł. płatna w r. 1899 z prawem eskontowania onej na koszt funduszu krajowego, pod warunkiem jeżeli gmina przystąpi do budowy koszar wzorowych i wykaże dostateczne środki na pokrycie reszty kosztów budowy, wreszcie jeżeli do końca grudnia 1895 nie zda co do tej budowy sprawy Wydziałowi krajowemu promesa utraci moc obowiązującą.

Do 30. listopada 1895 wypłacił Wydział krajowy tytułem zaliczek na budowy koszar 22 gminom w sprawozdaniu wyszczególnionym:

a) z kraj. funduszu pożyczkowego na budowę koszar łączną kwotę	1,980.450 zł. — ct.
b) z funduszu byłego galic. korpusu ochotników	30.000 „ — „
razem	<u>2,010.450 zł. — ct.</u>
pobrał zaś tytułem zwrotów kwotę	667.433 „ 61 „
pozostaje więc należność od gmin	<u>1,343.016 zł. 39 ct.</u>

II. Z powodu odezwy c. k. Namiestnictwa z dnia 27. stycznia 1895 L. 7.701 powołanej powyżej i sankcyonowanej uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 8. lutego 1895 (ust. 2. lit. b, c,) odnoszącej się do poręki kraju dla promes eskontować się mających na koszt funduszu krajowego, których wysokość oceniał Wydział krajowy w przybliżeniu na 1½ miliona, zaproponowano po konferencyi 23. marca 1895 w c. i k. Komendzie XI. korpusu odbytej, w której prócz komendanta korpusu wzięli udział JE. Namiestnik i Szef Departamentu I. Wydziału krajowego, Wydziałowi krajowemu podjęcie budowy koszar krajowych normalnych za opłatą wynagrodzenia oznaczonego taryfą wojskową przez lat 25 a mianowicie koszar dla strzelców w Rawie ruskiej, Mostach wielkich, Trembowli i Zaleszczykach, dla sztabu pułkowego kawaleryi w Mostach wielkich, dalej we Lwowie dla sztabu dywizyjnego i trzech szwadronów kawaleryi, wreszcie szpitali wojskowych w Mostach wielkich i Rawie Ruskiej a nadto rozszerzenie takiegoż szpitala w Trembowli.

Mając na uwadze, że upoważnienie udzielone przez Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu do wydawania promes płatnych w latach późniejszych, pozwolenie eskontowania tych promes za poręką kraju i opłacania od tego eskontu odsetek z funduszu krajowego, mieści w sobie w rzeczywistości także upoważnienie do zaciągnięcia w razie potrzeby pożyczki, że stopa procentowa od eskontu promes, byłaby znacznie wyższą aniżeli od pożyczki samej, że sprawa budowy koszar była nagłą i niecierpiącą

zwłoki że przeważna część gmin w których miały powstać nowe koszary normalne nie przedstawiała dostatecznej gwarancyi terminowego dostarczenia koszar ani też należytego wykonania, że promesy któreby należało wydać gminom na $1\frac{1}{2}$ miliona złotych, mogłyby być płatne dopiero po zrealizowaniu wydanych już promes opiewających obecnie na 1,003,000 zł., że przeto opłacanie odsetek od promes eskontowanych skończyłoby się nie o wiele prędzej jak amortyzacya kapitału na budowę koszar krajowych użytego, a nadto opłacanie tych odsetek i to wyższych za gminy nie przyniosłoby krajowi żadnej korzyści, podczas gdy przeznaczenie tych odsetek z ewentualną nadwyżką z czynszów na amortyzacyę kapitału $1\frac{1}{2}$ milionowego, przysporzy krajowi po upływie 25 lat własność wszystkich wybudowanych koszar krajowych z gruntami — postanowił Wydział krajowy uchwałą z dnia 2. i 5. kwietnia 1895 złożyć oświadczenie gotowości podjęcia się budowy powyższych koszar imieniem kraju pod warunkiem, że zarząd wojskowy wykona plany szczegółowe, przeprowadzi budowlę organami wojskowemi, odda je potem inwentaryalnie Wydziałowi krajowemu i opłacać będzie za nie przez lat 25 czynsz, oznaczony stosowną taryfą wojskową, że zarząd wojskowy sam będzie utrzymywał objekta te w należytym stanie za stosownem rocznem ryczałtowem wynagrodzeniem ustanowić się mającym, że dalej zarząd wojskowy przyjmuje na siebie wszelką odpowiedzialność za odpowiednie celowi i trwałe wykonanie budowli, wreszcie że wszelka nadwyżka kosztów ponad $1\frac{1}{2}$ miliona pokrytą być ma ze skarbu wojskowego, wszelkie zaś dalsze budowy koszar na pomieszczenie nowych oddziałów wojsk, poniesie Skarb Państwa.

Oświadczenie takie złożył Wydział krajowy na ręce Prezydyum Namiestnictwa odezwą z dnia 5. kwietnia 1895 LW. 22.220, upraszając przytem aby c. k. Prezydyum dla zapewnienia funduszowi przeznaczonemu na budowę, stosownego oprocentowania i umorzenia choćby takiej części kapitału, w jakiej budynki przy 25-letniem używaniu przez wojsko utracą na wartości, zechciało wdrożyć stosowne postępowanie o przeniesienie gmin Rawa ruska, Mosty wielkie, Trembowla i Zaleszczyki do wyższej klasy wojskowej taryfy czynszowej.

W odpowiedzi na tę ostatnią próbę zawiadomiło c. k. Prezydyum Namiestnictwa Wydział krajowy odezwą z 1. maja 1895 L. 4.530., że według oznajmienia c. k. komendy XI. korpusu oznaczenie czynszów najmu dla nowych stacyi wojskowych w Rawie ruskiej i Zaleszczykach nastąpi po myśli §. 30. ust. kwater. z 17. Czerwca 1879 Nr. 93. Dz. u. p. bezzwłocznie po przybyciu do tych miejsc załogi wojskowej, i że życzenie o podwyższenie obowiązującej do roku 1896 wojskowej taryfy czynszowej dla Mostów wielkich i Trembowli, zostanie ile możliwości uwzględnione

Odezwą zaś z dnia 19. Maja 1895 l. 5458/pr. zawiadomiło c. k. Prezydyum Wydział krajowy że JE. Pan Minister wojny reskryptem z dnia 14. maja 1895 l 1019/H. B. I. z przyjemnością przyjął powyższe oświadczenie Wydziału krajowego jako podstawę do dalszych rokowań — z wyjątkiem co do zastrzeżenia o ponoszeniu przez Skarb wojskowy kosztów w razie przekroczenia $1\frac{1}{2}$ milionowngo kredytu, przekroczeniu temu bowiem zapobiegnie się stósownem zmniejszeniem objętości budynków, albo opuszczeniem w razie potrzeby pewnego całego budynku.

Co do zastrzeżenia zaś przeciwko budowie dalszych koszar kosztem kraju postanowiło c. k. Ministerstwo Wojny wnieść już w roku bieżącym do c. k. Ministerstwa Skarbu prośbę o przyjęcie na koszt państwa budowy koszar dla wojsk, któreby w tym i przyszłym roku (1895 i 1896) do kraju przybyły, o ileby budowa tych koszar nie mogła być pokrytą z $1\frac{1}{2}$ milionowego funduszu.

Równocześnie udzielony został Wydziałowi krajowemu zmodyfikowany projekt ugody, w którym ryczałt konserwacyjny ustanowiony został na $\frac{3}{4}/_{100}$ kosztów budowy — która to ugoda po poczynieniu mniej ważnych zmian w myśl uchwały Rady Wydziału krajowego z 21 i 25 maja 1895 podpisana została.

Ugoda ta została reskryptem c. k. Państwowego Ministerstwa wojny z 18. Czerwca 1895 Nr. 1.568/H. B. 8., udzielonym Wydziałowi krajowemu zawiadomieniem c. k. Komendy XI. Korpusu i odezwą c. k. Prezydium Namiestnictwa przyjętą, a następnie otrzymał Wydział krajowy jeden oryginał onej, zaopatrzony podpisem Ministra wojny z daty Wiedeń 9. lipca 1893 Nr. 1832/H. B. oddział 8.

Punkt 1. tej ugody zmienionym został za wspólnem porozumieniem c. i k. państwowego Ministerstwa wojny z Wydziałem krajowym i c. i k. Komendą XI Korpusu o tyle, iż zamiast budowy szpitala wojskowego w Rawie ruskiej i Mostach wielkich, wybudowany ma być w pierwszym rzędzie szpital wojskowy w Mostach wielkich i w Zaleszczykach, zaś budowa szpitala w Rawie ruskiej nastąpić może dopiero wówczas, jeżeli na to kredyt $1\frac{1}{2}$ milionowy jeszcze wystarczy.

Po wygotowaniu przez oddział budowniczy wojskowy szczegółowych planów, ułożeniu komisjonalnie programów budowy, przy sporządzeniu których Wydział krajowy oświadczył, że nie przyjmuje obowiązku dostarczenia i utrzymywania urządzeń dla koszar, i potwierdzeniu onych przez c. k. Ministerstwo wojny, wyszukano i ugodzono odpowiednie grunta.

Wszystkie budynki główne doprowadzone zostały w r 1895. pod dach, z wyjątkiem szpitali, co do których przygotowania są w pełnym toku.

Koszta budowy podane zostały Wydziałowi krajowemu tylko w przybliżeniu, a mianowicie koszta budowy koszar normalnych w Rawie Ruskiej, Mostach Wielkich, Trembowli i Zaleszczykach po 225.383 zł., koszta budowy w Mostach Wielkich koszar dla sztabu pułkowego na 86.866 zł., zaś we Lwowie na 339.733 zł. w. a, tak, że koszta budowy przedstawiały się na 1,328.131 zł. w a. bez kosztów budowy szpitali i bez ceny kupna gruntów, która to ostatnia wynosić będzie około 70.000 zł. w a.

Przy licytacji na oddanie budowy koszar krajowych w przedsiębiorstwo, uzyskano z cen jednostkowych ustanowionych dla stacyi Lwów w taryfie tutejszego oddziału budowniczego wojskowego, znaczne opusty w sprawozdaniu wyszczególnione.

Z dniem 1. września 1896. r. mają koszary być oddane do użytku władz wojskowych.

Spodziewane dochody z rzeczonych koszar, bez dochodów ze szpitali wojskowych, z kuźni i z trzech otwartych ujeżdżalni, przedstawiałyby wedle udzielonych Wydziałowi krajowemu wykazów

1) w Rawie Ruskiej podług 8. klasy taryfy	10.629.56 $\frac{1}{2}$
2) w Mostach Wielkich podług 9. klasy taryfy	9.734.56 $\frac{1}{2}$
a za sztab pułkowy	2.693.75
3) w Trembowli podług 7. klasy taryfy	11.751.90
4) w Zaleszczykach podług 8. klasy taryfy	10.629.56 $\frac{1}{2}$
5) we Lwowie podług 1. klasy taryfy	19.077.23
Razem	64.516.57 $\frac{1}{2}$

z którego to dochodu potrącać sobie będzie wojskowość co roku $\frac{3}{4}/_{100}$ od kosztów budowy na utrzymanie budynków w dobrym stanie i usunięcie wszelkich ewentualnych wadliwości budowy; z reszty pozostałej opłacać się będzie $\frac{4}{100}$ odsetki od kapitału pożyczonego do funduszu propinacyjnego, koszta ubezpieczenia od pożaru, wreszcie podatki o ile od nich budynki wojskowe i grunta ustawami nie są uwolnione; dopiero reszta pozostała z czynszu będzie mogła być użytą na częściową amortyzację kapitału.

Z powodu zakomunikowanych powyższych wykazów czynszowych odniósł się Wydział krajowy odezwą z 25. września 1895. l. W. 51.822 ponownie do c. k. Prezydium Namiestnictwa o uzyskanie przeniesienia pierwszych czterech gmin do wyższej klasy wojskowej taryfy czynszowej, a wskutek otrzymanej odpowiedzi z 26 pa-

żdziernika 1895. l. 68.618, spowodował gminy Mosty Wielkie i Trembowla do wniesienia podań o reklasyfikacyą, i odniósł się osobną odezwą z dnia 29. listopada 1895. l. 76.864. do c. k. Starostwa w Żółkwi co do reklasyfikacyi gminy Mosty Wielkie; która to sprawa jest w toku.

Na pokrycie kosztów budowy w wysokości $1\frac{1}{2}$ miliona złotych wyjednał Wydział krajowy od JE. hr. Badeniego jako ówczesnego c. k. Namiestnika i Przewodniczącego c. k. Dyrekcyi galic. funduszu propinacyjnego, czasowe lokowanie w funduszu krajowym zapasów gotówki funduszu propinacyjnego w wysokości $1\frac{1}{2}$ miliona za $\frac{4}{100}$ oprocentowaniem z dołu. (Odezwa c. k. Dyrekcyi gal. funduszu propinacyjnego z 26. września 1895. l. 7.426 D. F. P.) ulokował cały ten kredyt bezwzględnie na czteroprocentowy rachunek bieżący w Banku krajowym i traktuje go jako osobny fundusz budowy koszar krajowych.

Odsetki należące się galicyjskiemu funduszowi propinacyjnemu, opłacane będą do chwili oddania koszar do użytku wojska; przedewszystkiem z dochodu $\frac{4}{100}$ uzyskanego z rachunku bieżącego, a o ile ten nie wystarczy, zapłaci je sam fundusz $1\frac{1}{2}$ milionowy z kapitału; utrata bowiem odsetek od wyłożonych w czasie budowy kapitałów doliczoną być powinna do kosztów budowy.

Od 1. września 1896. opłacane będą odsetki gal. funduszowi propinacyjnemu należące się, w całości z czynszów za pomieszczenie wojska w koszarach krajowych spodziewanych.

Warunki zwrotu samego kapitału nie zostały jeszcze z c. k. Dyrekcyą gal. funduszu propinacyjnego umówione.

Gdy dotąd nie są znane ani ostateczne kosza budowy ani kosza asekuracyi i t. p. gdy nadto reklasyfikacya gmin Mosty i Trembowla co do podwyższenia taryfy czynszowej wojskowej jest jeszcze w toku, a zaklasowanie gmin Rawy i Zaleszczyk może nastąpić dopiero we wrześniu 1896. nie może być teraz oznaczona nadwyżka czynszu, która będzie mogła być użytą na częściowe umarżanie kapitału, ani też czy i o ile wstawiać się mająca co roku, przez 25. lat, do budżetu krajowego na umorzenie $1\frac{1}{2}$ miliona złotych, kwota przewyższać będzie kwotę, jakąby w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z 9. lutego 1895. wstawiać potrzeba do budżetu krajowego na opłacanie w zastępstwie gmin odsetek od eskontowanych promes na pożyczki płatne w latach późniejszych.

Niewykluczoną jest zdaniem Wydziału krajowego, także możliwość, że jeżeliby nie zaszła dalsza potrzeba udzielania pożyczek na budowę koszar, po zrealizowaniu wydanych dotąd promes 1,003.000 złr., dochody funduszu pożyczkowego koszarowego mogłyby być użyte w całości na spłatę pożyczki $1\frac{1}{2}$ miliona złotych. Możliwość ta nie jest zdaniem komisji administracyjnej wykluczoną, lecz mogłaby chyba w bardzo dalekiej przyszłości nastąpić -- które to zdanie opiera komisya administracyjna na okoliczności, że c. i k. Ministerstwo wojny odmówiło żądaniu, aby dalsze budowy koszar na pomieszczenie nowych oddziałów wojsk, ponosił Skarb wojskowy, co budzi uzasadnioną obawę, że żądania budowy nowych koszar i nadal będą ponawiane, dalej na okoliczność, że już teraz wojskowość żąda dostarczania nowych koszar lub rozszerzenia istniejących, jak np. żądane odezwą c. i k. komendy X. korpusu z dnia 20. grudnia 1895, l. 1994, rozszerzenie dwóch koszar na pomieszczenie zwiększonej obrony krajowej, że o budowę nowych koszar dla szwadronu kawaleryi, magazynu augmentacyjnego w Przemyśle, od kilku lat trwają rokowania, wskutek czego na budowę owych nieprzyznano żadnej pożyczki, nareszcie na okoliczności iż wedle sprawozdania Wydziału krajowego promesy dla Przemyśla 100.000 złr. i Nowego Sacza 30.000 złr., mogą być wypłacone dopiero po upływie co najmniej ośmiu lat to jest w roku 1903.

wojska z obcokrajowych terytoriów rekrutacyjnych; — że jeżeli względy ogólnopństwowe wymagają zarządzeń, które dotyczą w nadzwyczajny sposób pojedyncze prowincye, słuszną i sprawiedliwą jest rzeczą, ażeby ciężary i skutki ztąd wynikające ponosiło całe państwo, a nie tylko sama rzeczona prowincya.

Ustawa z dnia 25. czerwca 1895 Nr. 100 Dz. u. p. zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z 11. czerwca 1879 Nr. 95. Dz. u. p. uczyniła ciężar stałego kwaterunku wojska jeszcze dotkliwszym

rozszerzyła bowiem obowiązek kwaterunku także na pospolite ruszenie

zaprowadziła dwie kategorie koszar wzorowych — ustanawiając wynagrodzenie dzienne za pomieszczenie podoficerów i szeregowców dla koszar normalnych 1. kategorii na 6 ct., zaś dla koszar 2. kategorii 4·6 ct. a za pomieszczenie konia w koszarach I. kategorii 3·7 ct., w koszarach II. kategorii 2·5 ct. Nie może ulegać wątpliwości, że podział ten zaprowadzono w celu zmniejszenia państwu kosztów kwaterunku, — że zatem wojskowość żądać będzie w przyszłości dostarczania koszar 2. kategorii, co przy wymaganiach wojskowości co do budowy koszar i brzmieniu §. 5. noweli, usprawiedliwia twierdzenie, że koszta budowy koszar 2. kategorii nie o wiele będą mniejsze od kosztów budowy koszar, 1. kategorii, — że więc ciężar budowy koszar i kwaterunku stanie się dotkliwszym:

Uchyliła postanowienie kategoryczne zapewnienie zajęcia koszar nowowybudowanych przez pierwszych lat 25, zastrzegając dla administracyi wojskowej prawo udzielenia tej gwarancyi na maksymalny okres 25 lat; — unormowała nadto, czego w ustawie z r. 1879 nie było, iż podług przepisów dla koszar dorywczych i koszar dostarczane być mają infirmerye i szpitale wojskowe.

Jedno tylko postanowienie w tej noweli dodatnie znajdujemy w §. 5. a to: iż w wypadkach szczególnej potrzeby może państwo z przyzwoleniem Ministra Skarbu dostarczyć nowych pomieszczeń kwaterunkowych.

Z tego postanowienia korzystać, ma zdaniem komisyi administracyjnej nasz kraj zupełne prawo; jeżeli bowiem kraj nasz poniósł jak stwierdzają powyżej przytoczone cyfry olbrzymie ofiary i tem udowodnił, że zależy mu na wytworzeniu w kraju silnej obrony, to w obec pewnika, że w usiłowaniach swoich doszedł już do granic ostatecznych, że przekroczenie tych granic, spowodować musi poważne zachwianie siły podatkowej i zachwiać równowagę finansów krajowych, słusznem jest zdaniem komisyi administracyjnej żądanie, by państwo przyjęło na swój koszt budowę koszar na pomieszczenie nowych oddziałów wojsk potrzebnych.

Na podstawie powyższych wywodów wnosi komisya administracyjna:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego o zarządzie krajowego funduszu pożyczkowego i krajowego funduszu byłego galic. korpusu ochotników na budowę koszar i szpitali dla wojska za czas od 1. grudnia 1894 do 30. listopada 1895 przyjmuje się do wiadomości.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby czuwał nad korzystnem załatwieniem odezwy do c. k. Prezydyum Namiestnictwa wystosowanej z dnia 2. lipca 1895 LW. 10.443.

3. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby po myśli postanowienia §. 5. ustawy z dnia 25. czerwca 1895, l. 100. dz. u. p. koszta budowy koszar na pomieszczenie nowych oddziałów wojska potrzebnych pokrywał ze Skarbu Państwa, za poborem opłaty za pomieszczenie wojska w tak zbudowanych koszarach ze skarbu wojskowego.

Przemysł 10. stycznia 1896.

Zastępca przewodniczącego:

A. Jędrzejowicz.

Sprawozdawca:

Dworski.

